

bylo soudem odvolacím zrušeno a žaloba žalovanému, nyní zletilému, znovu doručena nebyla a proto spor, o který jde u okresního soudu v S., zahájen není. Nebylo proto dovolacímu rekursu vyhověno.

Čís. 11007.

Vymáhající věřitel, jemuž byl nárok na zřízení věna přikázán k vybrání, jest oprávněn uplatňovati tento nárok v nesporném řízení.

Nespornému soudci nelze tu rozhodovati o tom, zda nárok na zřízení věna jest zabavitelným čili nic. O tom by mohl rozhodovati jen exekuční soud.

Vzniká nárok na zřízení věna již sňatkem, či teprve žádostí o zřízení věna?

(Rozh. ze dne 19. září 1931, R I 589/31.)

K vydobytí peněžité pohledávky za Terezii M-ovou byla povolena vymáhajícímu věřiteli exekuce zabavením a přikázáním nároku příslušejícího dlužnici proti jejímu otci Josefu M-ovi na zřízení věna. Vymáhající věřitel navrhl pak na soudě, by bylo poddlužníku Josefu M-ovi uloženo zřídit Terezii M-ové věno v přiměřené výši. Soud první stolice sprostil Josefa M-a z povinnosti zřídit Terezii M-ové věno. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a poukázal vymáhajícího věřitele na pořad práva.

Nejvyšší soud zrušil usnesení rekursního soudu a uložil mu, by vyřídil rekurs věcně.

Důvody:

Věc se má takto: I. Věc před okresním soudem v A. jako soudem exekučním. Na základě rozsudku tohoto soudu ze dne 22. září 1930 byla firmě O. pro pohledávku 530 Kč povolena usnesením téhož soudu ze dne 23. února 1931 proti dlužnici Terezii M-ové exekuce zabavením a přikázáním k vybrání nároku příslušejícího dlužnici proti jejímu otci Josefu M-ovi na zřízení věna. II. Věc před okresním soudem v T. jako soudem nesporného řízení. Věřitelka firma O. podala u tohoto soudu návrh, by bylo uloženo poddlužníku Josefu M-ovi zřídit dlužnici, dceři Terezii M-ové, věno v přiměřené výši. Okresní soud po šetření sprostil poddlužníka Josefa M-a z povinnosti zřídit věno, protože prý není s to, by věno zřídil a protože se na to odvolává. To jest tedy vyřízením z důvodu věcného (1221 obč. zák.). Rekursu vymáhající věřitelky firmy O., podanému rovněž z důvodů věcných, nevyhověl krajský soud jako soud rekursní, zároveň však zrušil usnesení prvního soudu a odkázal věřitelku firmu O. na pořad práva, ježto prý podle § 308 ex. ř. musí se každý zabavený nárok vymáhati na poddlužníku žalobou. Věřitelka firma O. žádá dovolacím rekurssem, by rozhodnutí rekursního soudu bylo zrušeno a mu nařízeno, by rozhodl ve věci samé (tedy v řízení nesporném) o návrhu na zřízení věna. Jde tedy

o rozhodnutí rozporu mezi nižšími stolicemi v otázce, zda má místo řízení nesporné, či sporné. V tom směru jest uvážiti, že § 1221 obč. zák. předepsal pro vyšetření majetkových poměrů rodičů, důležitých pro vyměření výše věna, zvláštní od řízení sporného odchylný způsob postupu a že tudíž rodičové nevěsty mají na to nárok, by se proti nim nepostupovalo podle přísných pravidel civilního soudního řádu, nýbrž v řízení mimosporném. Tomu není na závalu, že ustanovení § 308 ex. ř. mluví o žalobním právu vymáhajícího věřitele, neboť ustanovení to má na zřeteli obyčejné případy, v nichž jest postupovati pořadem práva. Tím není však vyloučen pořad řízení mimosporného tam, kde zákon toto řízení předepsal, jako zde. Tu i vymáhající věřitel, jemuž byl takový nárok přikázán k vybrání a jenž právě podle § 308 ex. ř. vystupuje jen jako její zastupce, použití může jen téhož způsobu řízení jako ona, tedy řízení nesporného. Podobně odkázal § 1 zákona ze dne 15. října 1925, čís. 217 Sb. v provedení § 105 úst. listiny nároky tam uvedené na pořad práva, avšak s výhradou, že tam, kde nesporné řízení v zákoně předepsáno, má býti nárok uplatňován předepsaným řízením nesporným. Neprávem proto poukázal rekursní soud vymáhající věřitelku na pořad práva. Bylo proto zrušiti napadené usnesení a poukázati rekursní soud, by rekurs věcně vyřídil, nepřihlížeje na dále k svému odchylnému právnímu názoru co do způsobu řízení, jehož jest použití. Otázku, zda jest nárok manželky na zřízení věna zábavitelným čili nic, kterou již řešil bývalý nejvyšší soud v rozhodnutí čís. 1868 úřed. sbírky, nelze tu rozhodovati; o ní by mohl rozhodnouti podle § 39 čís. 2 ex. ř. jen soud exekuční sub I. uvedený pořadem stolic, a to podle předposledního odstavce citovaného § i z úřadu, nikoli nesporný soud sub II. uvedený a tedy ani vyšší stolice v pořadí tohoto řízení nesporného, ježto příslušnost exekučního soudu jest výlučná (§ 51 ex. ř.) a bylo by zmatečností (§ 78 ex. ř., § 514 druhý odstavec a § 477 čís. 3 c. ř. s.), kdyby o otázce té rozhodl nesporný soudce. Nicméně jest ještě otázka jiná, otázka nejen zábavitelnosti, nýbrž přímo jsoucnosti nároku, kterou ovšem musí řešiti soud, jenž podle § 308 ex. ř. o něm uznává, zde tedy nesporný soudce, neboť musí rozhodnouti, zda tu nárok již je, zda již vznikl, čili nic, zda jej tedy přiznává, čili nic. A tu musí uvážiti, zda podle § 1220 obč. zák., jenž mluví o dceřině žádosti o věno, vzniká nárok na zřízení a vyplacení věna i tehdy, když dcera nežádala ještě za jeho zřízení, tedy vzniká-li již sňatkem dcery, či teprve vznesením její žádosti (srv. stejnou »žádost« při nároku na bolestné podle § 1325 obč. zák. a judikát čís. 204 bývalého nejvyššího vídeňského soudu), a sluší uvážiti, že, byl-li by tu nárok i bez žádosti, musil by také býti předmětem pozůstalosti, zemřela-li by dcera ještě před vznesením žádosti. Bylo-li by uznáno, že žádost jest podmínkou nároku, musila by se otázka, zda podmínka nastala, vyšetřiti i tehdy, když by otec byl majetkově způsobilým věno zříditi. Na to bylo upozorniti.

Čís. 11008.

Na práva kupitele z kupní smlouvy, při níž si prodatel, odevzdav věc kupiteli, vyhradil k prodané věci vlastnické právo až do zaplacení kupní